

F6/2007 - Na okraj jubilejní aukce švýcarské firmy RAPP

Kam až dovedly padělatelské aféry naše známky dobře ukazuje čerstvý příklad významné švýcarské aukční firmy Rapp, která minulý měsíc oslavila 35 let svého trvání. K této příležitosti uspořádala jubilejní aukci, jejíž náplň i průběh byly doslova oslnující. O to smutnější je, v jakém světle tu byly představeny vzácné známky naší první republiky.

Pod číslem 2147 byla nabídnuta velká sestava obsahující i mimořádně vzácné exempláře (včetně rarit z emise PČ 1919, v čele s 10 K Znak na žilkovaném papíru, dále 6h Koruna s černým přetiskem, 2 K Znak tmavě modrá, 2x série Flugpost, Merkur vpravo, 2 – 50h doplatní velké číslo, 1 – 70 f Turul, 20f Magyar posta, kompletní série černých čísel a mnoho dalších), v katalogové ceně odhadem jistě hodně přes dva miliony korun – s vyvolávací cenou 1.000 franků. Ano, neklame vás zrak: v katalogové (a určité i prodejní) ceně slovy: HODNĚ přes dva miliony korun českých vyvoláno za pouhopouhý jeden tisíc švýcarských franků, nebo-li méně než dvacet tisíc korun (tedy za méně než jedno procento ceny!).

Háček byl v tom, že los byl nabídnut zcela bez záruky – neboli-li aukcionář neměl důvěru k pravosti žádné z jeho součástí. Známky přitom byly opatřeny mnoha znaleckými značkami a fotoatesty, zejména zahraničních znalců, například E. Mohrmanna, H. Hunzikera, F. Wallnera a dalších, ovšem už z pouhých fotokopií, vyžádaných od firmy Rapp, je na první pohled vidět, že některé byly ve skutečnosti primitivními padělkami ke škodě sběratelů. Jiné zase vypadaly dobře (pokud se dá z fotokopií soudit), a tak byla škoda, že nebyly z partie vyjmuty, ověřeny a nabídnuty samostatně. To ale zřejmě nechtěl aukcionář udělat, protože v současné, ne zrovna přehledné situaci kolem znalců a „znalců“ našich známek nejspíš nechtěl riskovat případnou kritiku, že jako pravé nabízí falza (jak se to opakovaně stalo švýcarské firmě Feldman).

To, před čím jsme varovali celá léta – že v důsledku trvajících padělatelských a znaleckých afér ztratí sběratelé a obchodníci k našim známkám důvěru, se tedy začalo naplňovat. Než udělat chybu – raději je významný světový obchodník nabídne bez záruky a doslova za babku. To je ovšem velmi špatná zpráva pro všechny, kdo do našich vzácných známek ukládají peníze – může se stát, že jednou splácí nad výdělkem. Lidí, kteří tento hrozivý stav svou hamižností a neseriózností způsobili (a kteří z něj po léta dobře žijí), je přitom doslova pouhá hrstka: „obchodníci“ a „sběratelé“ (ve skutečnosti spolupracovníci padělatelů a distributoři jejich výrobků), „znalci“ (ve skutečnosti jejich pomocníci ve snaze oklamat kupující a vytáhnout jim peníze z kapsy), a konečně „publicisté“ (snažící se vytvořit kolem toho všeho kouřovou clonu a pomáhající zametat stopy). Všechny tyhle „profese“ jsme uvedli v uvozovkách, protože s opravdovými sběrateli, obchodníky, znalci a publicisty mají jen málo společného; ve skutečnosti jde o příležitostné, nebo dokonce profesionální příživníky, jejichž jediným cílem je okamžitý zisk za každou cenu – a po nás potopa. Svaz českých filatelistů proti téhle neblahé činnosti, poškozující především jeho členy, už dlouho vystupuje a sběratele i ostatní veřejnost nejen varuje, ale prostřednictvím své Komise znalců nabízí i praktickou pomoc při identifikaci falz. Vystupovat proti padělatelům a jejich pomocníkům bychom však ve vlastním zájmu měli všichni – od neseriózních prodejců už nic nekupovat a varovat i všechny kolem, nespokojovat se s ověřením pravosti od neseriózních znalců, přestat si všímat nerůznějších článků, snažících se falza vydávat za zkusmé tisky a podobně.

Všechno nasvědčuje tomu, že Peter Rapp chtěl původně minimálně známku 10 K na

žilkovaném papíru dražit samostatně – v reklamě na připravovanou aukci ji avizoval jako světovou raritu a vyobrazil. Později se však zřejmě pod vlivem zpráv o častých falzech této emise rozhodl jinak. Zvolil sice naprosto korektní postup, který však ve svém důsledku pověsti našich známek uškodil (za to ale firma Rapp samozřejmě nemůže). Podle našeho názoru však měla los v případě pochybností raději stáhnout, nechat podrobně posoudit u důvěryhodného znalce a případné nepochybně pravé známky nabídnout jednotlivě či po sériích. Z obecného hlediska však není důležité, zda byly či nebyly pravé hodnoty obsažené právě v této v partii; mnohem vážnější je skutečnost, že firma Rapp svým postupem naznačila, že výsledek vlastně nejde hodnověrně zjistit. A to je pro známky emise PČ 1919 – a v širším kontextu pro československé známky jako takové – velmi nebezpečný postoj, který by je mohl diskreditovat a dokonce učinit neprodejnými. Navíc to není pravda, protože pravost, resp. nepravost přetisků Pošta československá 1919 samozřejmě určit lze – a to zcela spolehlivě –, jak o tom svědčí výsledky zkoumání publikované v posledních letech v našem časopisu.

A malá perlička na závěr: Jak jsme se dozvěděli od přímých účastníků aukce, uvedenou partii vzácných známek ČSR I, obsahující i nepochybné padělky, nakonec za 44.000 franků ve Švýcarsku osobně vydražil semilský sběratel Ludvík Pytlíček...

Red.